

COLUMN 26 november 2022 – Lokaal Initiatievenfonds Schone Energie (LISE)

Vandaag wordt bij RTV Discus gesproken over LISE, oftewel het Lokaal Initiatievenfonds Schone Energie. De bedoeling is om wijkinitiatieven financieel te helpen bij het maken van energieplannen. Heel belangrijk in deze tijd van klimaatverandering en een impuls voor de participatiemaatschappij. Toen ik het rapport van de Rekenkamer hierover las kroop ik vanzelf weer in mijn vroegere rol als raadslid, waar ik ook lid van de Rekeningencommissie was. Vandaar dat mijn column vandaag wat technisch is. Ik begin bij het begin.

Op 14 juli 2020 nam het Haagse college van B&W het besluit om een ONTWIKKELFONDS WIJKINITIATIEVEN uit te werken. Met dit besluit werd de oprichting van het Lokaal Initiatievenfonds Schone Energie in gang gezet. Een besluit dat nooit naar de gemeenteraad is gestuurd. In het besluit valt te lezen dat het plan uit de koker komt van een drietal externe partijen. Het is dus niet bedacht door de gemeente Den Haag maar door drie externe partijen. Dat zijn het Nationaal Groenfonds, een stichting die zich inzet voor een groene leefomgeving en Energie Samen, de landelijke koepel van meer dan 225 energiecoöperaties. De derde externe partij is de Stichting HEID. Een afkorting voor Holdingfonds Economische Investeringen Den Haag. Deze laatste stichting fungeert al enige jaren als vehikel om vooral subsidies van Europa in te zetten voor de gemeente Den Haag. Voorzitter en enig bestuurder van de stichting HEID is de wethouder Economie van de gemeente Den Haag, mevrouw Saskia Bruines.

Probleem met dit soort constructies is het gebrek aan transparantie en het feit dat deze constructie lastig te controleren valt door de gemeenteraad. Het komt er op neer dat een fondsportefeuille van inmiddels zo'n 54 miljoen euro wordt beheerd door de stichting HEID, zonder dat de gemeenteraad goed, volledig en tijdig wordt geïnformeerd. Zo is er over de financiële stand van zaken van het Lokaal Initiatievenfonds Schone Energie niets te vinden in de begroting en de jaarrekening van de gemeente. Na lang aandringen van de Rekeningencommissie wordt nu wel de jaarrekening van de Stichting HEID gepubliceerd op internet, maar daar wordt je niet veel wijzer van. Want het geld van HEID wordt geïnvesteerd in talloze andere rechtspersonen waarvan de jaarrekeningen buiten beeld blijven. Wat ik wel opmaak uit de jaarrekening van HEID is dat er van alle fondsen die worden beheerd er vele miljoenen op de plank blijven liggen. Maar hoeveel is onduidelijk.

Zo weten we een jaar na de start van LISE nog helemaal niets. LISE werd met mooie praatjes van een drietal externe partijen in de markt gezet. Mooie praatjes, want van de belofte dat de ministeries van BZK en EZK het ingelegde geld zouden verdubbelen is niets meer vernomen. En of met deze pilot de beloofde 25 initiatieven zouden worden geholpen is onbekend. Wat opvalt is dat de gemeente in het verleden bij energie initiatieven van burgers vouchers met geld verstrekke. Hiermee zijn 14 wijkinitiatieven geholpen. Dat werkte goed. Maar daar is het college om onduidelijke redenen mee gestopt om vervolgens met drie externe partijen in zee te gaan om een vaag en

bureaucratisch fonds op te richten. Bij LISE gaat het niet om Europees geld, maar om geld dat de gemeente heeft ontvangen door de aandelen van Eneco te verkopen. U weet wel, die energiemaatschappij die we weer terug in overheidshanden willen hebben, omdat de energiekosten momenteel de pan uit rijzen.

De Rekenkamer heeft een kortlopend onderzoek uitgevoerd naar de pilot en trekt stevige conclusies. Het lijkt mij verstandig als de gemeenteraad en het college dit rapport serieus nemen. En beter nog: Stop met deze schimmige constructies en hef dit fonds op. Stel een deugdelijke en simpele subsidieverordening op, zonder al teveel rompslomp. Want ook dat is bij dit Lokaal Initiatievenfonds een hel. De enorme hoeveelheid aan formulieren die ingevuld moet worden is bizar. Vervolgens moet je aanvraag langs allerlei loketten in 8 verschillende fases. Je moet langs de fondsmanager, twee fondsbeheerders, het investeringscomité, het projectbureau, de provinciaal coördinator en noem maar op. Is dat het allemaal waard? Ik denk het niet. Want tegen de tijd dat je aanvraag eindelijk is gehonoreerd is de mens al uitgestorven door klimaatverandering.